A°. 1837. N°. 89.

Woensdag, den 8sten November.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Advertentiën.

Geboorte- en Sterfgevallen.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1sten tot en met den 31sten October 1837, zijn ingeschreven; als:

BEVALLEN: Cornelia Jacoba Muller, zoon. -- Maria de Koff, dochter. -- Dorothea Christina Samson, dochter. -- Maria Jacoba Bulo, zoon. -- Simha Jacob Samson, Echtgenoot van J. S. Ries, zoon. Saraatje van Rudelzon, dochter. -- Charlotte Schlosser, zoon. -- Anna Noordveen, dochter. -- Elisabeth Catharina Natevalk, Wed. J. C. C. Creps, dochter. -- Maria van Phol, zoon. -- Elisabeth Albertina Roepel, zoon. Josephina Charlotte Wijngaarde, zoon. -- Julie Christine Freijss, Echtgenoot van A. Roelofsz, zoon. -- Maria Levij, zoon.

LEVENLOOS BEVALLEN: Het Kind van het Vrouwelijk Geslacht van E. C. Lobato en J. G. Fonseca. -- Het Kind van het Mannelijk Geslacht van F. Machielse en C. Lionarens. -- Het Kind van het Mannelijk Geslacht van R. C. Lobato en D. Vieira.

OVERLEDEN: Anna Susanna Vries, dochter van M. Bassano, oud 8 jaren en 5 maanden. -- Jacob Ferdinand van Thol, zoon van C. van Thol en C. W. Arons, oud 1 jaar en 2 maanden. -- Susanna Jacoba Costerus, dochter van G. C. Costerus, oud circa 2 jaren -- Ferdinand Theodor Cordua, zoon van C. F. Cordua en S. Staterow, oud 1 jaar en 3 maanden. Abigael Barend de Vries, Echtgenoote van J. A. Polak, oud 20 jaren en 9 maanden. -- Louisa van Karg, oud 54 jaren. -- Pieter Bloedoorn, oud 41 jaren -- Alexandrina Nouels, oud circa 3 jaren. -- Christoffel Barend, Matroos van het Schip Edams Welvaren, oud 58 jaren. -- Clasina Margaretha von Ruben, oud 24 jaren en 9 maanden. -- Willem Roloff Kempff, oud 16 jaren. -- Catharina Petronella Margaretha, dochter van G. van den Heuvel en C. van Velsen, oud 18 jaren. -- Roza Salomon Gomperts, Echtgenoote van S. Alexander, oud 64 jaren. -- Anna Catharina Geijer, Echtgenoote van D. J. Eijken Sluijters, oud circa 43 jaren. -- Amalia Albertina van Heijningen, dochter van E. van van Heijningen, oud 3 jaren. -- Johanna van Schultz, oud .. jaren. -- Anna Henrietta Clasina, dochter van C. A. Zagwijn, oud 6 maanden. -- Jacob de Meza, oud circa 70 jaren. -- Johan Jonas Bassano, zoon van Elisabeth Bassano. oud 10 jaren. -- Jan Fredrik Steller, oud 32 jaren. -- Johanna Hendrina Eppels, oud 46 jaren en 8 maanden. -- Pieter Marius Arons, zoon van P. H. Arons en E. J. Franke, oud circa 2 jaren. -- Simon François, oud 39 jaren.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 3den dezer, het Schip Wilhelmina, Kapt. J. N. Klint, van Amsterdam, hebbende 59 dagen reis; Passagiers: Mejufvrouw H. J. Posnanki, de Heeren C. Cornelissen, J. Barkeij, R. Kirk, C. W. Ellis en J. J. Scheek.

Den 5den, de Engelsche Schoener Robert Haynes, Kapt. J. Blackgrove, van Demerary; hebbende 6 dagen reis.

Den 6den, het Schip Wilhelmina Frederica, Kapt. J. H. Bodeman, van Amsterdam, hebbende 45 dagen reis.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 13 September: R. Tjebbes, Jonge Lodewijk Anthonie. -- J. J. Kiers, Minerva. -- H. L. Kaiser, Paramaribo.

Nieuwstijdingen.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 20 September 1837.

Duitschland.

Men meldt uit STUTGARD, dd. 6 September.

Het door de Fransche dagbladen medegedeelde berigt van het huwelijk van den Hertog Alexander van Wurtemberg is volkomen gegrond. Hij is geboren den 28sten December 1804, en is de zoon van den in het jaar 1833 als Russische Generaal overleden Hertog Alexander, oom van onzen Koning. Hij zelf stond vroeger in Russische krijgsdienst, doch werd in 1835 wegens gezondheid uit de dienst ontslagen. Laatstelijk woonde hij op het landgoed Fantaisie bij Baireuth. Door zijne moeder alsmede door zijne zuster, de gemalin van den regerenden Hertog van Saksen Koburg, is hij met het Koburgsche en Belgische regerende Huis verzwagerd. Van hier heeft men de toestemming tot het huwelijk gegeven, onder voorwaarde dat de Kinderen, daaruit voortspruitende, in de Protestantsche geloofsbelijdenis zullen worden opgevoed.

Een Duitsch dagblad behelst, onder het opschrift *De avond vóór de bruiloft*, het volgende relaas:

Stroller, een rijk wijnhandelaar te Inspruck, en de regter Boldheim, waren naaste buren. Boldheim's zoon en Stroller's dochter waren in zekeren zin tezamen opgevoed geworden. Gewoon hunne spelen en al hunne genoegens te deelen, hadden zij zich onderling door de innigste vriendschap verbonden.

Toen de jonge Boldheim zijn zestiende jaar bereikt had, vond zijn vader goed, hem naar Weenen te zenden, om aldaar zijne studien te voleindigen, en de geneeskundige kollegiën te bezoeken. Nog eene andere reden bewoog den regter Boldheim tot dezen stap; hij was gewaar geworden, met welk eene teederheid zijn zoon Kasper aan Josephine Stroller gehecht was, en hij vreesde, dat, hetgeen tot dusverre, zoo als hij althans geloofde, blootelijk eene kinderlijke vriendschap was, met der tijd zich ontwikkelen en in eenen hevigen hartstogt ontaarden zoude kunnen. Maar reeds had de liefde in de jeugdige harten wortel gevat; de scheiding was smartelijk; beide de jonge lieden stortten vele tranen, en zwoeren elkander eeuwig te zullen beminnen. ——— Kortom, Kasper toog naar Weenen.

Vóór zijn vertrek was Kasper met eenen zijner vrienden, Berthold genaamd, overeengekomen, om door diens tusschenkomst zijne brieven aan Josephine te doen toekomen. De beide gelieven poogden metterdaad door deze geheime briefwisseling hunnen kommer en de smart der scheiding te lenigen. Intusschen bragt eene onverwachte gebeurtenis in het huis van Stroller eene gewigtige verandering te weeg. Josephine's moeder stierf. Na de eerste dagen, die aan de droefheid, welke een zoodanige verlies veroorzaken moest, gewijd waren, bedacht Stroller te regt, dat het niet voegzaam was zijne dochter, die nu zeventien jaren oud was, alleen in een kantoor te plaatsen; hij besloot dus van zijne zaken afstand te doen, en werd ernstig er op bedacht Josephine uit te huwen. Toen hij haar dit laatste voornemen openbaarde, bekende Josephine in kinderlijke onschuld het gevoel, hetwelk zij voor den jongen Boldheim koesterde, en waarin deze deelde. Stroller lachte om deze liefde als om eene kinderachtige gekheid. »Gij zijt zeventien jaar oud," zeide hij, »Kasper is ter naauwernood negentien, hij is te jong voor u, en ook hij is nog student; zijn vader is regter, dat is regt mooi, maar hij is niet rijk. Dit is geene partij die u voegt; voor het overige heeft Kasper u in geene drie jaren meer gezien, en hij denkt voorzeker niet meer aan u."

Deze woorden maakten Josephine diep in hare ziel bedroefd; zij verloor echter den moed niet, want zij was zeker van Kaspers liefde; in een' zijner laatste brieven, waarin hij de uitdrukkingen der vurigste teederheid ontboezemde, sprak hij, als altijd, met haar over de gelukkige droomen hunner verbindtenis.

Zoude zij nu haren geliefde mededeelen, wat tusschen haar en haren vader was voorgevallen? Zoude zij zeggen, dat men haar bespot had, toen zij van hunne wederzijdsche liefde had gesproken? Waartoe zoude het dienen? Dat ware immers hem noodeloos bedroeven. Nog *één* jaar, en Kasper heeft zijne geneeskundige studiën voleindigd, hij is dan doktor; en Josephine kan niet begrijpen, waarom alsdan haar vader den wakkeren Kasper hare hand weigeren zoude? Zij meende dus, dat het verstandiger was, te zwijgen.

Zoodra het bekend werd, dat Stroller genegen was, zijne dochter uit te huwen, mangelde het niet aan pretendenten om

naar hare hand te dingen, want Stroller bezat een aanzienlijk vermogen, en Josephine was schoon en aanminnig. Geen van al die minnaars kon Stroller behagen; zij waren hem niet rijk genoeg, en onder de jonge lieden der stad vond hij er slechts één', die door zijne vermogens voor zijne dochter paste. Deze nu was juist Berthold Bartly, de voorgenoemde vertrouweling, de vriend van Kasper. Stroller deed hem nopens deze aangelegenheid polsen. Deze half officiele voorslag werd door Berthold, die Josephine, maar vooral Stroller's geldkisten, zeer naar zijnen smaak vond, met geestdrift opgenomen; hij wist echter zijne vreugdevervoering te verbergen, want de zaak was ongemeen teeder. Metterdaad was Berthold van Stroller's toestemming verzekerd, vermits van laatstgemelden zelven de voorslag gekomen was; maar hij had ook Josephine's inwilliging noodig; daar lag de knoop. Wel wilde Stroller Kasper niet tot schoonzoon hebben, maar anderzijds beminde hij zijne dochter te zeer, dan dat hij haar tegen hare neiging zoude hebben willen uithuwen; nu echter zoude Josephine, zoo lang zij Kasper beminde en geloofde door hem weder bemind te worden, nimmer er in bewilligen, een' anderen hare hand te schenken. Men moest derhalve het mogelijke doen, om Josephine daarhenen te brengen, dat zij aan Kaspers liefde twijfelde, en eindelijk haar trachten te overtuigen, dat zij zijn hart verloren hebbe. Ongelukkigerwijze voor den armen Kasper, was het vertrouwen, hetwelk hij in Berthold gesteld had, een middel tot verraad, van hetwelk de onwaardige vriend maar al te wel wist gebruik te maken.

De brieven, welke Kasper aan zijne geliefde schreef, werden, zoo men weet, aan Berthold gerigt, en deze overhandigde ze heimelijk aan Josephine. Van dit oogenblik af aan, onderschepte de valsche vriend de briefwisseling; hij verscheurde de brieven. Als Josephine hem vraagde, of hij tijding van Kasper had, antwoordde hij met neen; of wel hij dreef zijne trouweloosheid zoo verre, dat hij haar zeide: »Hij heeft mij geschreven, maar voor u was er niets bij."

Dit zwijgen, waarvan Josephine verre af was de ware oorzaak te vermoeden, baarde haar eene levendige onrust en greep haar hevig aan. Zoo verstreken verscheiden maanden, gedurende welke Berthold, om bij Josephine geen' argwaan te verwekken, haar niet bespeuren liet, dat hij naar haar bezit dong. Eindelijk echter rukte de tijd aan; over twee maanden zoude Kasper tot doctor promoveren en te Inspruck terug komen; alles kon ontdekt worden, er was geen tijd te verliezen. Berthold vraagde Josephines hand; Stroller drong haar om in deze verbindtenis te bewilligen. Het meisje aarselde nog. — Eindelijk overtuigd, dat Kasper haar had vergeten, zwichtte zij voor de dringende beden haars vaders en bewilligde in alles. Spoedig werd de dag der verloving vastgesteld.

Deze omstandigheid, van welke het berigt welhaast Kasper ter kennis kwam, was voor hem een donderslag. Hadden dan vriend en geliefde hem te gelijker tijd verraden?

Kasper kan in deze onzekerheid niet leven. Hij reist van Weenen weg en komt te Inspruck aan; het was op den jl. derden Mei, twee dagen vóór het huwelijk van Josephine met Berthold. Zijne twijfel werd opgeheven; in de gansche stad wordt van niets anders gesproken, dan van de op handen zijnde echtverbindtenis tusschen den rijken Berthold en de dochter van den welgestelden Stroller.

Nu ontkiemden in het hart van den jeugdigen Tyroler de meest heillooze plannen. De Tyroler, tusschen Duitschland en Italie geboren, schijnt den invloed van beider klimaat te ondergaan; zijne liefde ontleent van het eerstgemelde hare zoete droomerijen en het diep hartstogtelijke; van het laatstgemelde de levendigheid, de hevigheid, de ijverzucht. De Tyrol bemint als een Duitscher en wreekt zich als een Italiaan. Eéne gedachte slechts weêrhoudt Kasper: Is Josephine vrij? Handelt zij wel naar eigen wil? — — — Hij wil haar zien, hij wil haar spreken, hij wil dat zij hem zegge, dat zij hem niet meer beminnen kan — — — Onmogelijk! — — — Deze mond, die zoo menigwerf gezegd heeft; »Ik bemin u," kan nimmer zeggen: »Ik bemin u niet meer." — — Josephine wordt bedrogen, of men dwingt haren wil. —— Hij moet haar zien, hij zal haar zien.

Hij doet Josephine een briefje behandigen, waarin hij van haar voor den naasten nacht eene laatste zamenkomst in haars vaders tuin begeert. Josephine wier hoop door het lezen van dit schrift weder ontwaakt, wil hem antwoorden, doch, door haren vader gade geslagen, die voor Kaspers tegenwoordigheid bevreesd is, vindt zij daartoe geene gelegenheid. Kasper had intusschen den ganschen nacht in den tuin gewacht. Toen de dag aanbrak, keerde hij met dolle woede in het hart ten zijnent terug —— Geen twijfel meer —— Josephine bemint hem niet meer. —— Uit vrije beweging huwt zij Berthold. — Het noodlot worde vervuld! Hij koopt een pistool met dubbelen loop, brengt in iederen loop eene dubbele lading, en bij het invallen van den nacht klimt hij weder over den tuinmuur, sluipt Josephine's kamer binnen en wacht — — —

Op dezen avond waren juist de beide familien der aanstaande echtelingen (de bruiloft zoude des anderen daags gevierd worden), in eene benedenzaal vergaderd. Omstreeks tien ure gaat Josephine naar boven in hare kamer, om iets te halen, hetwelk zij vergeten heeft. Zij treedt binnen — — Zij geeft eenen gil van ontroering —— maar zij herkent Kasper ——.

» Zijt *gij* het, zijt GIJ het?" riep zij, en wierp zich aan zijne borst.

Kasper, de stem hoorende van haar, die hij zoo teeder heeft bemint — aarzelt. — Maar op het zien van den bruidstooi, van deze bloemen, die thans voor eenen anderen zijn bestemd, ontvonkt op nieuw zijne woede.

» Ja, ik ben het! Sidder, trouwelooze, en sterf!" zoo antwoordde hij met eene donderde stem —— Er wordt een schot gehoord —— Josephine stort op den grond neder —— Kasper rigt zijn wapen tegen zich zelven; doch hij mist zijn schot en de kogel verscheurt hem slechts den wang. Berthold stort ter kamer binnen; hij struikelt over Josephine's bloedig lijk, en grijpt Kasper bij de keel. Nu ontstaat tusschen beiden een vreeselijke strijd; zij vallen, zij wentelen aan- en over den grond. Kasper, wiens woede zijne kracht verdubbelt, rijst op; hij houdt zijnen vijand onder, en tracht hem met kolfslagen van zijn pistool den schedel te verbrijzelen.— Eindelijk gelukte het, hen van elkander te scheuren.

Josephine was ontzield; twee kogels hadden haar hart doorboord. ——

Op den 27sten Mei jl., ten zeven ure des morgens, werd van uit de op het Jungfrauen-plein verzamelde menigte der beweners van Inspruk een diep zuchten gehoord. Zij had zoo even aan eenen twintigjarigen jongeling, aan Kasper Boldheim, de doodstraf zien voltrokken.

Wie zoude den teregtgestelden zijn medelijden ontzeggen kunnen? Maar ook, wie zoude het geregt wraken kunnen, hetwelk hem den, voorzeker hem alleen wenschenswaardigen, dood toekende? Wat toch, zoude er van de maatschappelijke orde worden, zoo ieder beleedigde zelf mogt regter zijn in zijne eigene zaak? En in het vergrijp van dezen ongelukkige, zien wij tevens een treurig bewijs, tot welke onheilen de meer en meer veld winnende ongodsdienstigheid der nieuwere opvoeding henen voert. Bij eenen hoogeren graad van godsvrucht en van vertrouwen op de Goddelijke Voorzienigheid zoude de beklagenwaardige jongeling niet tot eene zoo misdadige handelwijze vervallen zijn, -

Het Geld.

Het is een noodigh quaed dat yder naerstig soeckt;
Dat yder man begeert, daer yder man op vloeckt,
Een vaste steunpylaer voor alle koopmans-saecken,
Een brandend stoke-vuer, dat yder 't hart doet blaecken,
De moêr van rust en sorgh, van arbeyd en gemack,
Een quellingh van de siel, een roervinck in den sack.
Een scharpe prickel-slagh, waerdoor poëten schryven,
Een decksel, dat het quaed doet in het duyster blyven;
Een lock-aes suycker-soet, dat rangh en tytels vanght,
Een galghen-strops gewin, die de arme schelmen hanght;
Een vrijbrief, die te vaeck een grooten schelm laet loopen,
Een slibberigh metael, dat yder gaert by hopen;
Een goochel-tas, waerdoor de waerheit dwaelt en lieght,
Een kruy lje-roer-my-niet, dat door de vingh'ren vliegt;
Een borgher overal in afgelegen staeten,
Een vriend van alleman gewilligh ingelaeten;
Een gouden kronckel-trap naer hemel en naer hel,
Een goed van groot gewin, een ydel poppenspel;
Een smeersel voor de longh van schreyende advocaeten,
Een heiligh kerckenloon, waervoor de preeckers praeten;
Een dobbeld medicyn, dat deughd en ondeughd voedt,
Den menschen sorghen geeft, en rustigh leven doet.

(Mr. J. H. Burlage, Herinnerings-offer.)

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Het Nederlandsch Schooner Kofschip de twee Gebroeders, Kapt. Jan Klaas Potjewijd. — Adres bij J. M. Samson. — Sluit 15 November.

Het gekoperd Tweedeks Brikschip Sophia Cecilia, Kapt. B. F. Ipsen. — Adres bij Degenhard en Kramer. Sluit November.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Sophia Maria, Kapt. Jens Andresen. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit November.

Het gekoperd Driemast Galjootschip West-Indie, Kapt. J. J. Boon. — Adres bij Gebroeders Reijns. Heeft een doorloopende Assurantie Polis, tegen 2¼ pCt. premie.

Het gekoperd Schooner Kofschip de Zeevaart, Kapt. Kruij Jans Haasnoot. — Adres bij Gebroeders Reijns. Heeft een doorloopende Assurantie Polis, tegen 2½ pCt. premie.

Het gekoperd Tweedeks Schip de Drie Gebroeders, Kapt. S. Y. Parma. — Adres bij J. L. Gellée.

Het gekoperd Tweedeks Driemast Galjootschip Nicolaas Witzen, Kapt. F. Lange. — Adres bij J. F. Faverei j.

Het Nederlandsch Kofschip Catharina, Kapt. T. Lange. — Adres bij D. J. Sanches. — Sluit 20 November.

NAAR ROTTERDAM:

Het gekoperd Bergantijnschip de Koophandel, Kapt. Frans Popken. — Adres bij Leijsner en Scheffer.

Stand der Maan.

5	*November*	*Eerste Kwartier.*
12	»	*Volle Maan.*
20	»	*Laatste Kwartier.*
28	»	*Nieuwe Maan.*

Watergetijen.

			Hoog Water.		Laag Water.
8	*Woensdag.*	*'s mor.*	2-33	*'s av.*	8-33
9	*Donderdag.*	»	3-24	»	9-34
10	*Vrijdag.*	»	4-15	»	10-15
11	*Zaturdag.*	»	5-00	»	11-06

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRURE.